

Zombių puota

Priepilaukoje kažkas kalena mažais plaktukais, ir jautiesi kaip koncerte. Pagrindinis vokalas, žinoma, vėjo, kuris, lyg grasingdamas ar norėdamas pasirodyti, aršiai ir garsiai švilpia, o pritariamaisiais balsais jam atliepia plaktukai. Plaktukų garsas gimsta falams besitrunkant į stiebą. Švilpimas, plaktukai, švilpimas, plaktukai.

Jei pučia fordakas, spinakergiką reikia išsinešti beveik iki vantų. Per kitą vendą prilupk stakselio falą. Nepamiršk laiku atleisti antvėjinio braso. Prilupk groto šotinį per degtukų dėžutę. Užkilk. Pritempk groto giko atotampą. Atkrisk. Buriotojai yra kaip poetai – daug geria ir šneka apie dalykus, kurių niekas kitas daugiau nesupranta.

Nemėgstu savo personažams galvoti vardų – visą laiką bandydavau nuo šios nemalonios užduoties išsisukti, nes sugalvojus vardą ir pakrikštijus veikėją, tarkime, Rimantu ar Jonu, iškart užklumpa abejonės. Ar pažįstu rimantų ir jonų? Ar jie nepagalvos, kad rašau apie juos? Netgi dabar, kai užrašiau Rimanto vardą, prieš tai buvau sugalvojusi Manto, bet supratusi, kad pažįstu ne vieną Mantą, tarsi norėdama apsidausti pervadinau jį Rimantu, nors nei Mantas, nei Rimantas šiame pasakojime nebus paminėti. Taigi nusprendžiau dėl vardų nesukti sau galvos – žmones, apie kuriuos čia rašysiu, vadinsiu tais vardais, kurie šaus į galvą pirmą sekundę.

Buriavimas ilgai lydėjo kaip 25-tas kadras, kartkartėmis išūliai iššokantis prieš akis, tačiau niekada nemaniau, kad pradėsiu buriuoti. Kiekvieną vasarą, kai Nidoje vykdavo Kuršių marių regata, su Vika kaip katinai trindavomės uoste ir karpydavome ausimis išgirdusios ką nors minint „spinakerį“, „šotą“ ar „brasą“. Stebėdamos buriuotojus ir jų gyvenimą vieną ilgą varžybų savaitę, spėdavome daugybę kartų pasibaisėti – pirmosiomis Kuršmarių dienomis jie dar būdavo visai žvalūs, sportiškai nusiteikę ir pasiruošę linksmybėms, tačiau jau nuo trečiadienio jų veidai imdavo tinti, o raudoni kapiliarų žemėlapiai akyse primindavo zombius. Bet jie neprarasdavo entuziazmo kas vakarą kilnoti alaus bokalus ir, jau norėjau sakyti, „stikliukus“, tačiau, ne, stiprius gėrimus maukdavo tiesiai iš butelio. Ar tai sužavėtų normalų žmogų?

Mus žavėjo. Bet ne zombių siautulyš Nidos uoste, – traukti pradėjo pats buriavimas, ir buvo baisiai smalsu išskoduoti visus tuos mistinius burtažodžius, apie kuriuos tąsyk išmanėme tiek pat kiek apie genų inžineriją ir žinduolių ląstelių kultivavimą. Bėgo metai, užklupdavo vienos Kuršmarės, pasibaigdavo, vėliau ateidavo kitos. Mokytis buriuoti taip ir neprisiruošėme. Nors ir nemalonu pripažinti, į buriavimą mus vis tik atvedė zombiai.

* * *

Pažindinomės su jais įvairiausiose uosto pakampėse, ir jų dėka pavyko šio to sužinoti apie buriavimą. Bet apie tai – vėliau. Vienas kapitonaujantis zombis, kurį pavadinsiu Adrijumi, buvo įkopęs turbūt jau į septintą dešimtį, tačiau

garbingas amžius netrukde jam šokti striptizo aplink jachtos stiebą ir išsikelti vėliavos su užrašu „Wind is gone – sex is on“. Adrijaus komandą sudarė taip pat garbingo amžiaus jaunuoliai, turintys žmonas bei vaikų. Kuršmarių metu jie nusiimdavo sutuoktuvių žiedus, nes šie neva trukdydavo buriuoti. Dabar galiu paliudyti, kad šiame teiginyje esama tiesos, tačiau zombiai žiedus nusiimdavo ne dėl buriavimo – be žiedų jie atrodydavo patrauklesni baltaplunksnėms kavinių padavėjoms, kurios, išgirdusios žodį „jachta“, imdavo žiopčioti kaip mirtininkai karpiai prekybcentrio akvariume.

Adrijus mėgdavo tokias baltaplunksnes patraukti per dantį – susodindavo į jachtą trimis eilėmis, papildydavo vyno, o tada imdavo negailestingai tyčiotis. Gal todėl, kad jo striptizu merginos dažniausiai nesusižavėdavo, o gal dėl kitų nereikšmingų priežasčių. Vieną sceną pamenu kaip šiandien – dvi jachtoje nuobodžiavusios ir abejingai vyną siurbčiojusios merginos pakilo ir išlipo, o Adrijus suriko joms pavymui: „Kur einat?“ Kukliai nuraudusios, šios atsakė, kad į tualetą. „Pamyžt?“ – pasitikslino garbingas kapitonas. Baltaplunksnės išraudo dar labiau ir, dirbtinai nusijuokusios, papurtė šviesias galveles. „Tai pašikt?“ – toliau smalsavo jis. Šios nieko nebeatsakiusios patyliukais dingo tamsoje.

Adrijus ir jo komanda buvo klasikiniai buriuojantys zombiai. Tada mums atrodė, kad tokie yra visi buriuotojai. Vėliau pažinčių ratas plėtėsi, susibičiuliavome su kita zombių komanda, buriuojančia geriau už striptizo genijų Adrijų, o ir pats buriavimas jiems reiškė ne vien balius. Kartą dalyvavome viename buriuotojų susirinkime, kuriame jie rimtais vei-

dais rinko spinakerio spalvą ir vardijo per sezoną sulūžusius šekelius bei bėgelius, o mes, dvi isteriškai akis išsprogdinusios pelėdos, tykiai tupėjome ant fotelio ir vėl nesupratome, apie ką kalbama. Po to vakaro galutinai apsisprendėme.

* * *

„Kuo tu vardu?“ – klausia draugai viliokliškausi nusiteikusių nepažįstamosios, sutiktos viename poetų pamėgtame renginyje. Mielo veido, kompaktiško sudėjimo šviesiaplaukė netikėtai įsiliejo į švenčiančių poetų minią ir, matyt, ieškodama dvasinės pilnatvės bei literatūrinės šlovės spindulių, aktyviai šlaistėsi jaunų bei žilstelėjusių laureatų pašonėje. Kai pritrūko dėmesio, kai niekas nebelaikė už rankos, kai vyno niekas nebeįpylė, o vienintelis, regis, daugiausia vilčių teikęs donžuanas girtas nuėjo miegoti, ji ėmė miaukti. Tai reiškia, kad ji iš tikrųjų išsižiojo ir pasakė: „Miau.“

„Esu mūza, atvažiavau visų įkvėpti“, – nesikuklindama prisistatė susipažinti norėjusiems draugams. Tokias mūzas buriuotojai vadina *čomodanais*.

* * *

Apie Albiną buvome girdėjusios daugybę pasakojimų, tačiau, kol pačios neatsidūrėme jo buriavimo teorijos kursuose, negalėjome patikėti, kad toks personažas iš tiesų egzistuoja. Su jachtklube šeiminkaujančiu Albinu užaugo ne viena buriuotojų karta. Vedė jis tik vieną kartą ir jo žmonos

vardas buvo Buriavimas. Tai tokia žmona, kurios dovanoto žiedo nereikia nusiimti, kuri niekada nepriekaištaus ir nerotorizuos dėl dėmesio stokos ar neplautų indų. Jei žmona trukdo buriuoti, keisk žmoną – šis posakis sklando tarp buriotojų, todėl Albino pasirinkimas buvo logiškas.

Žemas, smulkus, visiškai žilas ir nepataisomai ekscentriškas – jeigu jums ekscentriškai atrodo Michaelas Jacksonas arba Muammaras Qaddafi, tai jie, palyginus su Albinu, yra nykūs kaip Šilainių mikrorajonas. Šeimininkaudamas jachtklube ir didžiudamasis ilgus metus užimamomis direktoriaus pareigomis, jis persirengia bent keturis kartus per dieną. Dažniausiai atrodo kaip roko žvaigždė – Albiną gali išvysti įsispraudusį į aptemptus, nublukusius džinsus su užrašu „Eagles“ ant užpakalio, jis mėgsta tinklinius marškinėlius ant nuogo kūno, jei pasiseks, pamatysi jį įsisupusį į baltą chalata. Tai – uniforma, kuria visada pasipuošia, kai reikia įkelti laivus į vandenį arba juos iš ten iškelti. Užsimetęs nublukusį, nuskalbta chalata, jis ryžtingai sėdasi prie šakinio keltuvo vairo ir imasi darbo. Senas, be stabdžių, surūdijęs keltuvas su į orą iškelta jachta rieda nuo kalniuko į ežerą tokiu greičiu, kad reginį stebintys buriuotojai per kelias minutes spėja pražilti labiau už Albiną.

Jo valdžia patinka ne visiems, bet juk tokia ir turi būti valdžia, tiesa? Kam ji gali patikti? Kartą, palikęs jachtą grėsmingai kabėti ant zikuratų statybas menančio keltuvo, Albinas išėjo valgyti barščių. Kol buvo įnikęs į barščius, stori, nuo didelio svorio gailiai traškantys stropai galėjo neatlaikyti, jachta galėjo nukristi, subyrėti, ką nors užgauti, sulaužyti arba užmušti. Tačiau Albinas žinojo, ką daro – grįžo pasisotinęs ir užbaigė darbą.

Kiti keikia jį dėl to, kad į jachtklubą draudžia atsivesti šunis. „Taisyklės yra taisyklės“, – pirštu grūmoja šunų mylėtojams, taip pat ir man, nes kartą pasirodžiau su savo bokseriu ir išgirdau, kad būsiu įtraukta į juoduosius sąrašus. Ką tai reiškia, taip ir neišsiaiškinau, bet nemalonų incidentą direktorius greitai pamiršo.

Išsilaikiusios II eilės vairininko teises, taip įnikome į buriavimą, kad net užmiršome atsiumti iš Albino kelis mėnesius saugomus naujus pažymėjimus. Ne kartą paragintos galiausiai užsukome į jo kabinetą sutvarkyti šio formalumo. Kaip ir visas Albino prižiūrimas jachtklubas, nedidelis kabinetas girgždėjo nuo senatvės – ant sienų kabėjo nublukę, tarybinių laikų regatas menantys plakatai, apdulkėję medaliai, pažymėjimai, pageltę apdovanojimai. Žengiant grindimis atrodė, lyg mindžiotum seno žmogaus šonkaulius, bet kurią akimirką gresiančius sutrupėti ir virsti dulkėmis.

Viskas čia likę taip pat, kaip buvo prieš kelis dešimtmečius: vargana, sutrešusi troba stebi kitą priešais stovinčią trobą, kurioje apgyvendinami buriuojantys vaikai. Ji dejuoja, aimanuoja ir viliasi, kad nėra tokia nukaršusi kaip jos kaimynė. Jei ant kiekvienos pakabintum po veidrodį, išvydusios savo tikrąjį atvaizdą lūšnos turbūt tą pačią akimirką sugriūtų iš sielvarto.

Albinas švystelėjo mums po nosimis dvi popieriaus skiautes, pareiškė, kad tai – garbingi mūsų pažymėjimai, uždėjo antspaudus ir paprašė 15 eurų. Įsilaminuosite pačios, nusišypojo išsitraukdamas medinę, dailiai išdrožinėtą skrynelę, kurioje laikė pinigus. Toks buvo Trakų jachtklubas ir jo šeimininkas, kurio buriuojančio, beje, nė karto nemačiau.